

יום השואה
Jom
ha-
Šoa

12. 4. 2018 - od 14 hodin

Veřejné čtení jmen obětí holocaustu

... je maraton čtení jmen a stručných osudů žen, dětí a mužů, kteří byli zavražděni během druhé světové války kvůli svému židovskému nebo romskému původu.

Institut Tereziński iniciativy, Jáchymova 63/3, Praha 1
www.terezinstudies.cz, www.holocaust.cz

Institut Tereziński iniciativy
Jom ha-šoa
holocaust.cz

Hlavní ideou akce je šířit povědomí o holocaustu – šoa jako významné historické zkušenosti, která zasáhla do vývoje naší společnosti a zároveň ukázala krajní důsledky projevů rasismu, ke kterým vedla nacistická politika netolerance a nenávisti. Zásadním motivem akce je propojovat historické vědomí se současným děním ve společnosti, upozorňovat na stav dodržování lidských práv a působit formou osvětové veřejné akce preventivně proti šíření a projevům antisemitismu a rasismu zejména mezi mladou generací.

Cílem projektu a připomínkové akce

Veřejné čtení jmen obětí holocaustu – Jom ha-šoa je

- přizvat nejširší veřejnost k uctění památky obětí rasového pronásledování a bezpráví během druhé světové války a motivovat ji k aktivní účasti na čtení jmen jednotlivých obětí holocaustu, které pocházely z jejich místa, regionu, ale i dalších míst České republiky a Evropy,
- šířit povědomí o historii holocaustu – nacistické perzekuce Židů a Romů – a zařadit tento den vedle Mezinárodního dne památky obětí holocaustu mezi významné dny kulturního kalendáře celé společnosti,
- prosazovat tematiku lidských práv jako téma diskuse široké veřejnosti,
- propojovat témata historická se současnými a upozorňovat na významné projevy netolerance vůči odlišnosti a hledat témata, o kterých je žádoucí v současnosti diskutovat,
- umožnit setkávání příslušníků většinové společnosti a menšin, různých generací – pamětníků holocaustu a mladých lidí, příslušníků různých etnických, náboženských a kulturních skupin apod.

Výzkum a dokumentace obětí holocaustu přináší mnoho údajů a poznatků o osudech jednotlivých lidí, na jejichž základě je možné rekonstruovat jejich příběhy.

Díky poznatkům získaným z archivních pramenů můžeme oběti holocaustu - občany, kteří žili před válkou společně s ostatními, připomínat ve veřejném prostoru, a tím je vracet do příběhu našich společných dějin.

Ať to jsou Stolpersteine, které připomínají konkrétní osobu v konkrétním místě, ke kterému měla vztah, ať to jsou památníky, které zpřítomňují oběti z celého regionu, ať jsou to veřejné akce a happeniny, které pravidelně i jednorázově přivádějí do povědomí lidské bytosti, jejichž životní příběh byl násilně přerván, ať to jsou to místa, kde se dělo bezpráví a násilí vůči lidem vyloučeným ze společnosti pro svůj nevyhovující rasový původ.

Víme, kde tyto památníky míváme? Víme, proč vznikly a vznikají? Jaká je motivace tvůrců a organizátorů připomínky? Kolika různými způsoby lze historii uchopit a připomenout?

Jak mají místa připomínání vypadat? Mohou se měnit? Přistupujeme k nim vždy citlivě a s ohledem na pozůstalé a jejich rodiny? Nabízejí nové technologie také nové možnosti připomínání a vzpomínání? Kde končí pieta a začíná komerce? A jak tato místa vnímá nejmladší generace?

Pojďme se navzájem inspirovat a seznámit se s tím, jak k tomuto problému přistupujeme napříč celou republikou.

PRAHA

Institut Tereziánské iniciativy patří mezi ty instituce, které se výzkumu a připomínání obětí holocaustu v České republice věnují systematicky již více než dvacet let. Vedle Databáze obětí, která je dostupná na portálu holocaust.cz, a každoroční připomínky Jom ha-šoa se věnuje vzdělávacím programům, z nichž část vychází z příběhu Jáchymky – bývalé židovské školy v Jáchymově ulici na Praze 1. Příběh budovy se podařilo vrátit do povědomí v roce 2014. Od té doby s příběhem pracujeme. Vrátili jsme tváře některým žáků i učitelům, do jejichž osudů zasáhly události spojené s rasovým pronásledováním v období protektorátu.

Hlavním posláním Institutu Tereziánské iniciativy je vytváření Databáze obětí holocaustu a její následný rozvoj, kdy jsou jednotlivým obětem vraceny nejen tváře, ale i životní příběhy. A právě díky tomuto spojování dílčích dat se nám daří vytvářet plastický příběh místa, ve kterém žijeme. A jsou to i životní příběhy, které jsou ve veřejném prostoru připomenuty prostřednictvím Stolpersteine. Na základě spojení již položených Stolpersteine a dokumentů a fotografií z Databáze obětí se nám podařilo připravit

vzorovou lekcí pro školy, v níž si studenti a žáci sami při práci s dokumenty dohledávají životní příběhy osob, kterým jsou kameny věnovány. Skupina žáků si společně připraví krátkou procházku po předem stanovené trase. Navzájem si vyprávějí příběhy rodin, do jejichž každodenního života před válkou nahlédli díky autentickým dokumentům. V rámci své výzkumné a dokumentační práce se Institut Tereziánské iniciativy věnuje také shromažďování informací o konkrétních místech, na kterých došlo během druhé světové války k perzekuci Židů, Romů i nuceně nasazených, a pořádá vzdělávací exkurze na místa paměti, jako jsou Terezín, Lety u Písku, Litoměřice a další bývalé tábory nucené práce na území České republiky.

Mezi aktivní připomínání obětí holocaustu, kterému se Institut Tereziánské iniciativy věnuje, patří též pořádání Veřejného čtení jmen obětí holocaustu - Jom ha-šoa. Během maratonu čtení, do kterého se může zapojit kdokoli, připomínáme jména a stručné osudy Židů a Romů zavražděných během holocaustu. V České republice probíhá čtení jmen v tomto formátu již od roku 2006. Původní akci, která se v prvních letech konala pouze v Praze, se podařilo rozšířit i do dalších měst a každý rok se nová přidávají.

Mgr. Eliška Waageová, Institut Tereziánské iniciativy

BRNO

Stolpersteine připomínají romské oběti holocaustu

Muzeum romské kultury se dlouhodobě věnuje výzkumu a dokumentaci holocaustu Romů, edukaci v této oblasti a připomínce romských obětí rasově motivované perzekuce a genocidy v období druhé světové války. Každoročně pořádá pietní vzpomínkové akce ke dni 7. března, kdy si připomínáme první velký transport Romů z Protektorátu Čechy a Morava do koncentračního vyhlazovacího tábora Auschwitz II-Birkenau vypravený z Brna v roce 1943. Druhé pietní shromáždění připomíná hromadný transport Romů z tzv. cikánského tábora v Hodoníně u Kunštátu do Auschwitz dne 20. srpna 1943. Muzeum také dlouhodobě sleduje a zapojuje se do iniciativ snažících se o připomínku romských obětí holocaustu ve veřejném prostoru. V letech 2016–2017 se muzeum spolu se zapsaným ústavem Opus Lacrimosa a romským střediskem Drom podílelo na projektu, jehož cílem bylo položení pamětních kamenů Stolpersteine připomínajících oběti holocaustu z někdejší romské osady v brněnských Černovičkách.

Osada nazvaná podle přilehlé továrny na spodium U Kostivárny byla na brněnské periferii založena romským rodem Danielů. Počet jejích obyvatel postupně narůstal, zejména od závěru dvacátých let 20. století, kdy se místo stalo cílem nuceného stěhování dobovou legislativou definovaných „potulných cikánů a osob po cikánsku žijících“, kterým byl zakázán pobyt v městě Brně.

Rasově motivovaná perzekuce a genocida Romů a Sintů tragickým způsobem zasáhla do života obyvatel osady. Více než dvě stovky z nich – původních Danielů i později přišedších lštvánů, Růžičků, Vrbů a dalších bylo odvezeno do koncentračních táborů. Většina z nich se do prostředí nucené táborové koncentrace dostala prvním velkým transportem vypraveným z Brna do koncentračního vyhlazovacího tábora Auschwitz II-Birkenau na začátku března 1943. Byli mezi nimi i manželé Jan a Amálie Danielovi. Jan se narodil přímo v Černovicích dne 9. ledna 1899 a jeho otcem byl Antonín, nevlastní syn zakladatele osady Martina Daniela. Janova manželka Amálie se narodila tamtéž 30. června 1902. V Auschwitz II-Birkenau pozbyli svá jména a na předloktí jim byla

vytetována čísla osob určených k likvidaci, Janovi Z-1170, Amálii Z-1337. Jan v Osvětimi zahynul již pár dní po svém příjezdu dne 17. března 1943, jeho žena v táboře skonala 20. května téhož roku.

Právě pamětní kameny se jmény manželů Danielových byly dne 24. září 2017 slavnostně položeny autorem projektu Stolpersteine, německým výtvarníkem Günterem Demningem v místě někdejší osady. Jedná se o první Stolpersteine připomínající romské oběti holocaustu v České republice.

Mgr. Dušan Slačka, Muzeum romské kultury

Autor projektu Stolpersteine
Günter Demning pokládá
Stolpersteine v brněnských
Černovičkách, 24. 9. 2017,
FOTO: Adam Holubovský – MRK.

Stolpersteine věnované romským
obětem holocaustu z brněnských
Černoviček, 24. 9. 2017,
FOTO: Adam Holubovský – MRK.

Brněnské Oddělení pro vzdělávání a kulturu Židovského muzea v Praze sídlí v budově Židovské obce Brno na tř. Kpt. Jaroše 3. Pobočka nabízí vzdělávací programy určené nejrozličnějším cílovým skupinám. Nejmenší děti seznamujeme s židovskou kulturou, tradicemi a zvyky hravou formou v podobě pravidelných nedělních dílen pro ně i jejich rodiče. Pro žáky a studenty základních a středních škol máme připraveny interaktivní programy a přednášky. Tyto programy jsou zaměřeny na historii a judaismus a jejich součástí mohou být komentované prohlídky brněnské synagogy a židovského hřbitova. Velká část vzdělávacích programů je věnována problematice šoa a besedám s pamětníky. Součástí naší nabídky tvoří také pravidelné vzdělávací semináře pro pedagogy.

Pro širokou veřejnost připravujeme každý měsíc večerní kulturní pořady. V nich dáváme nahlédnout do bohatství židovské vzdělanosti, připomínáme významná výročí, upozorňujeme na aktuální aspekty současného židovského náboženského i kulturního života. Každoročně připravujeme v sále brněnského Oddělení pro vzdělávání a kulturu

ŽMP pět výstav. Od května do srpna tohoto roku plánujeme vystavit výběr z tvorby brněnského fotografa Kurta Bardoše (1914–1945). Pomocí Bardošova díla můžeme až paradoxně dobře ukázat, jak fungovala nenávist ve společnosti, která žila ve strachu z tehdejšího režimu. Připomenutím osobního příběhu Kurta Bardoše a jeho tvorby chceme přiblížit osud mladého talentovaného muže, jednoho z mnohatisícového čísla brněnských obětí holocaustu.

*Mgr. Kateřina Suchánková, Oddělení pro vzdělávání a kulturu
Židovského muzea v Praze, pobočka Brno*

SUŠICE

Jeden z prvních pokusů o připomenutí tragických osudů členů židovské komunity v Pošumaví vzešel z podnětu bývalých zaměstnanců velhartické koželužny Šimona Pollaka synové. V roce 1948 tak byl v areálu židovského hřbitova ve Velharticích zřízen pomník, upomínající na tragický osud tamních židovských obyvatel. Několik obdobných pomníčků bylo do roku 1989 nákladem pozůstalých a přátel vystavěno také v areálu nového židovského hřbitova v Sušici.

V roce 1993 došlo z podnětu sušického rodáka Daniela Kedara Krause k instalování pamětní desky sušickým obětem holocaustu v luneti nad vchodem na starý sušický hřbitov. Obdobná pamětní deska byla roku 1995 zřízena v budově obecního úřadu v Žichovicích. Sušické oběti holocaustu připomíná od roku 2000 další pamětní deska, instalovaná ve spodní části areálu nového židovského hřbitova v Sušici nákladem kongregace Šaarej Am ze Santa Moniky. O rok později navrátilo město Sušice čestné občanství průmyslníku Dr. Ernstu Fürthovi. V roce 2005 nechala obec Nezdice na Šumavě instalovat na pomníku padlým v první světové válce drobnou pamětní desku,

Dr. Ernst Fürth (nar. 1865 v Sušici) generální ředitel firmy „SOLO“ továrny na zápalky a leštidla, a. s. se sídlem ve Vídni. Spolu se svou ženou Elzou byl koncem roku 1942 internován v koncentračním táboře Drancy na předměstí Paříže, kde krátce na to zemřel.

věnovanou zdejší židovské rodině Bernarda Kafky. Koncem devadesátých let došlo z popudu Matyáše Adlera ke zřízení Muzea Dr. Šimona Adlera na Dobré Vodě u Hartmanic a od roku 2006 je v provozu také Památník Hartmanice – Horská synagoga v Hartmanicích.

V letech 2012 a 2013 realizovalo národopisné oddělení Západočeského muzea v Plzni výzkum zaměřený na dokumentaci historie dnes již zaniklých židovských komunit v bývalém politickém okrese Sušice. Jedním z výstupů výzkumu se stala putovní výstava s názvem „Židovské komunity na Sušicku“, instalovaná v letech 2013 a 2014 ve 13 pošumavských městech a obcích. V roce 2013 došlo také k volnému propojení aktivit pracovníků Západočeského muzea v Plzni s aktivitami členů občanského sdružení Kulturní Rašelina, kteří téhož roku uspořádali první ročník Jom ha-šoa v Sušici. Od počátku byl díky městu Sušice a Sušickému kulturnímu centru vzpomínkový akt obohacen o doprovodný kulturní a vzdělávací program pro širokou veřejnost. Nedílnou součástí programu se staly speciální dopolední pořady pro žáky sušických základních a středních škol, věnované tématům holocaustu a občanské nesnášenlivosti, doplněné besedami s pamětníky. V dalším roce došlo k navázání sušického Jom ha-šoa na celorepublikový vzpomínkový akt pod patronací Institutu Tereziánské iniciativy. Spolupřádání Jom ha-šoa se tak postupně stalo společnou platformou, sdružující téměř všechny zainteresované instituce a jednotlivce na Sušicku. Od roku 2016 se v rámci pietního aktu v Sušici čtou nejen jména umučených obětí ze Sušice, ale z celého obvodu někdejší židovské náboženské obce v Sušici.

Za finanční podpory města Sušice uspořádalo občanské sdružení Kulturní Rašelina v roce 2015 také první pokládání Stolpersteine, věnovaných rodině posledního představeného sušického ŽNO Karla Gutmanna. O rok později byly položeny kameny rodině Arnošta Fischera a v roce 2017 (tentokrát již pod patronací města Sušice) celkem 8 kamenů zahynuvším příslušníkům rodiny Josefa Klingera. V současnosti je sestaven plán na pokládání Stolpersteine v městě Sušici až do roku 2023.

Mgr. Michal Chmelenský, Západočeské muzeum v Plzni

KLATOVY

Spolek SYNAGOGA KLATOVY, z.s. byl založen v roce 2015. Základním účelem a hlavní činností spolku je úsilí o záchranu, obnovu a znovuoživení klatovské synagogy z roku 1876, která se nachází v domě čp. 178 v Plzeňské ulici a zahrnuje synagogu a židovskou školu.

K naplnění účelu spolku slouží pořádání kulturních a společenských akcí, při kterých jsou připomínány významné židovské osobnosti spojené s naším městem a regionem, dále jde o osvětu a vzdělávání v oblasti židovské historie a tradic, vzpomínkové akce na oběti holocaustu a události spojené s druhou světovou válkou atd.

Akce pořádané spolkem se nejčastěji konají ve Společenském sále Městské knihovny Klatovy, kde jsme již dvakrát přivítali Poetické divadlo a Duo Musette z Plzně s komponovaným pořadem „Pan Roubíček vypravuje“, což je pásmo židovských anekdot prokládaných písněmi v hebrejštině a v jazyce jidiš.

Již několikrát u nás vystoupil PhDr. Ing. Václav Fred Chvátal, pracovník Muzea Českého lesa v Tachově s přednáškami na téma židovských památek jihozápadních Čech,

židovských zvyků a tradic, a dále provedl návštěvníky starým židovským hřbitovem ve Švihově s odborným výkladem.

V roce 2017 se náš spolek poprvé zapojil do vzpomínkové akce Veřejné čtení jmen oběti holocaustu - Jom ha-šoa. Jména se četla u pomníku obětem holocaustu, který byl zbudován v roce 2012 u příležitosti 70. výročí transportů klatovských Židů do Terezína. Pomník, jehož autorem je klatovský sochař Václav Fiala, člen našeho spolku, se nachází blízko synagogy, a je tak přirozeným pietním místem vhodným pro podobné akce. Na pomníku s názvem „Zmizelý svícen“ je 266 jmen klatovských obětí holocaustu.

Každý rok v květnu se v prostorách i okolí městského kulturního domu konají vzpomínkové akce k výročí konce druhé světové války. V r. 2017 byl zde náš spolek zastoupen na výstavě „Cíl byl jasný – Heydrich“ k 75. výročí atentátu na Heydricha, a to díky Mgr. Milanu Strnadovi, který připravil informační panely s tematikou holocaustu a měl na toto téma přednášku.

Další výstava připravená Mgr. Strnadem se na přelomu listopadu a prosince 2017 konala ve Střední průmyslové škole Klatovy pod názvem „Židé a transporty“ k 75. výročí odjezdu klatovských Židů do koncentračního tábora Terezín. V budově této školy bylo v listopadu 1942 shromaždiště Židů z tehdejšího Oberlandratu Klatovy před jejich deportací do Terezína.

Na začátku února 2018 jsme v městské knihovně přivítali lady Milenu Grenfell-Baines a její sestru Evu Paddock, které jako děti odjely v roce 1939 vlakem organizovaným sirem Nicholasem Wintonem do Anglie. Klatovská veřejnost se tak mohla seznámit s jejich životním příběhem a s tím, jak tato zkušenost ovlivnila i jejich další život.

Mgr. František Škůrek, spolek SYNAGOGA KLATOVY, z. s.

KOLÍN

Město Kolín si připomíná památku svých židovských občanů mnoha způsoby – stálou expozicí v synagoze pod názvem „Žili tu s námi“, každoročními výstavami, přednáškami či publikacemi „Léta žalu a strastí“, „Židé v Kolíně“.

V roce 2013 začala práce na dlouhodobém projektu, jehož myšlenkou bylo zjistit osudy židovských dětí na Kolínsku za holocaustu. Nápad vzešel od členů londýnské Northwood & Pinner Liberal Synagogue, kteří Kolín pravidelně navštěvují. Rabín Andrew Goldstein a Michael Heppner oslovili na konci léta 2013 vedení města Kolína, které projekt podpořilo. Institucionálně se na něm podílely místní „paměťové instituce“, Městská knihovna Kolín (regionální oddělení), Regionální muzeum v Kolíně a Státní okresní archiv Kolín. Cílem projektu bylo zapojit do vyhledávání údajů o dětech co nejvíce studentů kolínských středních škol.

Do projektu bylo zapojeno ve dvou etapách 96 studentů Gymnázia Kolín, Obchodní akademie Kolín a SOŠ a SOU stavební Kolín. První část projektu vyústila ve výstavu *Odhalené osudy dětí za holocaustu z Kolína a okolí I.* (4. 6. – 31. 10. 2015). Vernisáž této výstavy probíhala v rámci setkání členů londýnské Northwood & Pinner Liberal

Synagogue se zástupci dalších zahraničních židovských obcí, vlastních svitky kolínských Tór, respektive se setkání účastnili členové židovských obcí s rodinnými vazbami ke Kolínu. Na druhé etapě se pracovalo od podzimu roku 2015, a také ta byla završena výstavou *Odhalené osudy dětí za holocaustu z Kolína a okolí II.* (27. 4. – 31. 10. 2017), kterou otevíral izraelský velvyslanec Daniel Meron. Vernisáže a následné akce spojené s výstavami vždy představovaly místní společenské události. Během druhé výstavy se na přelomu května a června roku 2017 konalo opět setkání členů zahraničních kongregací. Při těchto návštěvách měli studenti zúčastnění v projektu možnost prezentovat výsledky své práce a hovořit s hosty a pamětníky.

Ve třetí fázi projektu byla vydána publikace „*Děti hledaly děti. Osudy židovských dětí na Kolínsku za holocaustu*“ v české i anglické mutaci. Vydání obou financovalo město Kolín s přispěním Nadačního fondu obětem holocaustu.

Publikace jako celek rozšiřuje poznání Židů v Kolíně a na Kolínsku v období holocaustu. Shromáždila se nová fakta, objevila se řada neznámých fotografií. Velkým překvapením bylo studentské zjištění, že i z Kolína pocházelo jedno z tzv. Wintonových dětí – Zdeněk Hybš.

Dalším způsobem připomenutí je pokládání Stolpersteine. S nimi se seznámili žáci Střední odborné školy stavební a Středního odborného učiliště stavebního v Kolíně roku 2007 při návštěvě německé partnerské školy v Oranienburgu. Žáci této školy se pod vedením svých pedagogů intenzivně zabývají otázkami holocaustu a podílejí se také na umísťování Stolpersteine v Kolíně. První kameny byly položeny osobně německým umělcem Günterem Demnigem v roce 2008. V dalších letech pak přibývaly do kolínské dlažby další a následně byla vytvořena jejich celá stezka díky Northwood & Pinner Liberal Synagogue v Londýně, jež zajistila financování 54 kamenů. V ulicích města tak vznikla další pamětihodnost ve formě Kolínské Stolpersteine stezky, připomínající 65 kameny památku zavražděných kolínských Židů. Na závěr minulého roku byla také vydána stejnojmenná publikace, obsahující medailony těchto židovských rodin.

PhDr. Miroslava Jouzová Ph.D., Městská knihovna Kolín

OLOMOUC

Židovská obec Olomouc organizuje již od roku 2011 pokládání kamenů Stolpersteine. Tento celoevropský projekt připomínající oběti druhé světové války nejen židovského původu má v Olomouci velký ohlas a je podporován městem Olomouc, Olomouckým krajem a Technickými službami města Olomouce. Projekt umožňuje chodcům poznat minulost Olomouce a připomenou jeho občany, z nichž mnozí nemají svůj náhrobek. V letech 2011–2017 bylo v Olomouci položeno celkem 212 pamětních kamenů (Stolpersteine) a jeden velký kámen Stolperschwelle před původní shromaždiště transportů do Terezína. V Olomouci máme položeny kameny i pro politické vězně a např. zástupce Sokola, kteří byli zavražděni nacisty. Většina olomouckých kamenů představuje židovské oběti holocaustu. Naším cílem je pokládat až 30 kamenů ročně a doufáme, že se nám to s pomocí sponzorů bude dařit i nadále. Bližší informace o kamenech s podrobnou mapou položených kamenů naleznete webu ŽO <https://kehila-olomouc.cz/rs/soucastnost/stolpersteine-2/>.

Ing. Petr Papoušek, Židovská obec Olomouc

HAVLÍČKŮV BROD

V Muzeu Vysočiny Havlíčkův Brod je v letošním roce k vidění výstava „Vyhnaní. Uprchlíci 1914–1918“ (do 16. dubna 2018). Výstava byla převzata z Itálie a doplněna o místní realie. Připomíná mimo jiné unikátní historii barákové kolonie v Německém Brodě, kde bylo za první světové války umístěno v jednu dobu téměř 10 000 uprchlíků židovského vyznání z Haliče a Bukoviny. V souvislosti s výstavou připravilo muzeum několik akcí, např. program pro školy zaměřený na pochopení pojmů uprchlík, jinakost, národnost, obava z cizího. Součástí letošního ročníku Jom ha-šoa bude komentovaná prohlídka výstavy. Mimo to probíhá v Muzeu Vysočiny Havlíčkův Brod dlouhodobý výzkum regionálních dějin židů prezentovaný např. v muzejním sborníku Havlíčkobrodsko (Alena Jindrová: Lazar Pick a synové, Havlíčkobrodsko 30, 2016; Alena Jindrová: Nepokoje v Německém Brodě po Velké válce, Havlíčkobrodsko 31, 2017).

Mgr. Eva Paulusová, Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod

Kolonie pro židovské
uprchlíky z doby
první světové války
v Německém Brodě.

PLZEŇ

Stolpersteine Plzeň

Statutární město Plzeň zahájilo účast na projektu Stolpersteine v roce 2012, kdy došlo k osazení 15 kamenů k uctění památky jednotlivých rodin. V roce 2017 přibýly další 2 pamětní kameny. Autorem projektu Stolpersteine je německý umělec Günter Demnig. Přímo u Plzně v transportech odjelo 2064 židovských mužů, žen a dětí. Konce války se dožilo jen 204 z nich.

Kristýna Svátková, Magistrát města Plzně

Ehrlichovi – Bendova 5	3 kameny
Gustav Reichner – Bendova 5	1 kámen
Steinovi – Klatovská 83	4 kameny
Brummelovi – Klatovská 140	3 kameny
Fantovi – Rooseveltova 3, sady Pětatřicátníků 6	3 kameny
Löbnerovi – Schwarzova 50	2 kameny
Rudolf Kussi – Americká 6	1 kámen

HORAŽĎOVICE

Horažďovická náboženská obec, stejně jako mnohé jiné, po válce zcela zanikla. V době komunistické totality začíná i devastace kulturního dědictví. Synagoga, starý hřbitov a původní zástavba mizí. Několik jednotlivců usiluje alespoň o záchranu náhrobních kamenů ze starého židovského hřbitova a jejich přemístění na Nový židovský hřbitov na Loretě. Důstojného umístění se však dočkají až v roce 1989. Dělníci, kteří bourali zástavbu v Prácheňské ulici, odnesli několik předmětů do muzea. Díky tomu máme ve sbírkách část vnitřního vybavení synagogy a několik drobných předmětů. Podobným způsobem se do sbírek dostala zásuvka z galanterního obchodu plná listinného materiálu. Tím byl zachráněn jedinečný soubor, který zachycuje část života a tragický

Svatební fotografie Artura Treichlingera a Herty Treichlingerové roz. Kohnové.

Děti Jiří a Eva Treichlingerovi, 1938.

---

konec rodiny Treichlingerových. Jedním z nejdojemnějších dokumentů jsou dva sešitky „Památník našeho děťátka“, kde rodiče zaznamenávali detaily ze života svých dětí. V roce 2004 vzniká nová stálá expozice městského muzea a její část je věnována historii Židů v Horažďovicích. O rok později je odhalena pamětní deska v místech bývalé synagogy. V roce 2007 přijela navštívit naše muzeum paní Friedlenderová, členka židovské obce ve Westminsteru, kde se nachází jeden z horažďovických svitků tóry. Od té doby se členové westminsterské náboženské obce aktivně zajímají o dění v našem městě. Od roku 2015 zde zajišťují a financují pokládání Stolpersteine a každým rokem kamenů přibývá. Tento rok se uskuteční první veřejné čtení jmen obětí Šoa. Organizátorem je Městské muzeum Horažďovice ve spolupráci se ZŠ Komenského.
Mgr. Barbora Freund, Městské muzeum Horažďovice

Stolpersteine
položené v roce 2017.

Institut Tereziánské iniciativy podporuje vědecký výzkumu různých aspektů moderních dějin, zejména vztahů většiny a menšin žijících v prostoru dnešní České republiky. Provozuje vzdělávací portál holocaust.cz, Databázi obětí holocaustu a veřejnou odbornou knihovnu. Vydává odborné publikace a pořádá vzdělávací semináře pro učitele a žáky českých škol a veřejnost. Organizuje každoroční připomínkovou akci Veřejné čtení jmen obětí holocaustu - Jom ha-šoa.

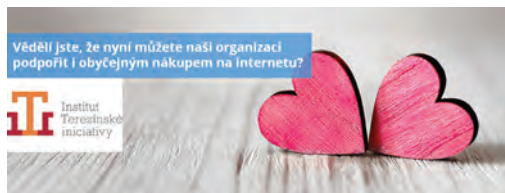
PODPOŘTE PROSÍM NAŠI ČINNOST

Přímo na naše bankovní konto:

Komerční banka a.s., Spálená 51, 110 00 Praha 1
90334011/0100

Prostřednictvím služby givt.cz:

GIVT je internetový projekt, který umožňuje přímou podporu neziskových organizací. Vy nakupujete a GIVT z Vašeho nákupu zasílá Vámi zvolené organizaci část peněz z útraty. Vy jako zákazník neutratíte ani korunu navíc.

Prostřednictvím služby Darujme.cz:

Na adrese www.darujme.cz/organizace/284 najdete jednoduchou, rychlou a bezpečnou platební bránu, přes kterou nám můžete poslat příspěvek na podporu naší činnosti.

PARTNEŘI AKCE:
